

DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2026-58-10>

УДК 330.46

Красношапка Володимир Володимирович

кандидат технічних наук,
доцент кафедри економіки і підприємництва,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4556-9455>

Костюнік Олена Валеріївна

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки і підприємництва,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4138-7646>

Кожемяченко Ольга Олександрівна

старший викладач кафедри економіки і підприємництва,
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8732-6596>

Volodymyr Krasnoshapka, Olena Kostyunik, Olga Kozhemiachenko

National Technical University of Ukraine
“Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute”

**ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДИКИ
ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ В УПРАВЛІННІ
ПОРТФЕЛЕМ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ****APPLICATION OF ECONOMIC
ANALYSIS TECHNIQUES IN FINANCIAL INVESTMENT
PORTFOLIO MANAGEMENT**

Анотація. В статті пропонується при аналізі інвестиційного портфеля комерційних банків та інвестиційних компаній використовувати методику економічного аналізу з метою зменшення рівня ризиків при управлінні інвестиційним портфелем таких фінансових організацій. На сьогодні в контексті нестабільного зовнішнього середовища та високої ймовірності кризових ситуацій постає питання правильного та ефективного управління інвестиційним портфелем, і вибір серед існуючих моделей та методів таких, які дозволяють покращити процес ухвалення рішення, підвищити ефективність управління та зменшити рівень ризику при формуванні інвестиційного портфеля. В статті розкриваються поняття фінансові інвестиції, активи, управління портфелем активів та інвестиційний портфель. Також розглядаються підходи до аналізу активів та портфельних інвестицій методом економічного аналізу, а також через формування цілей досягнення певного планового результату діяльності компаній протягом визначеного періоду з мінімізацією ризиків на кожному етапі управління активами та інвестиційним портфелем. Таким чином, портфель активів і інвестиційний портфель комерційних банків та інвестиційних компаній, розглядається як керована система, яка рухається по певній заданій траєкторії з метою досягнення встановлених показників фінансової діяльності таких організацій.

Ключові слова: активи, інвестиції, управління інвестиційним портфелем, комерційні банки, інвестиційні компанії, економічний аналіз, оптимізація, платоспроможність, ліквідність, доходність, ризики.

Summary. The article proposes to use the economic analysis the methodology when analyzing the investment portfolio of financial institutes in order to reduce risks in the process of managing the investment portfolio. Today, in the context of an unstable external environment and a high probability of crisis situations, the question arises of effective investment portfolio management and the choice among existing models and methods of those that allow improving the decision-making process and reducing the level of risk when forming an investment portfolio. The investment process begins with the formulation of investment goals, that is, with the determination of financial

indicators of the process of investing funds in financial instruments. Investment managers must resolve the contradictions between attempts to achieve two goals, namely: increasing solvency and liquidity, on the one hand and increasing profitability, on the other. High liquidity can be achieved by forming an investment portfolio of government securities, and high profitability is achieved through securities with high returns, but with a significant degree of risk. Thus, the investment strategy of an institutional investor should be aimed at maintaining appropriate proportions between primary and secondary asset reserves in the portfolio. If the secondary reserve is formed solely for the purpose of maintaining liquidity, then the primary reserve is formed to increase the income of the institutional investor, but at the same time it must serve as a kind of shock absorber in the event of financial problems. The article focuses on financial investment, assets, and investment portfolio management. It also examines approaches to analyzing assets and portfolio investments using economic analysis methods, as well as through the formation of goals for achieving a certain planned result of the activities of financial institutions during a certain period with minimizing risk at each stage of asset and investment portfolio management. Thus, the investment portfolio of financial institutions is considered as a managed system that moves along a backward trajectory in order to achieve established financial performance indicators.

Keywords: enterprise assets, investments, portfolio management, optimization, economic analysis, solvency, liquidity, profitability, risk.

Постановка проблеми. Інвестуючі фінансові ресурси, індивідуальний інвестор або інституційний інвестор розподіляє їх між різними видами фінансових інструментів, формуючи таким чином власний портфель фінансових інвестицій. Тобто портфель фінансових інвестицій являє собою цілеспрямовану сформовану сукупність різних активів та фінансових інструментів з метою здійснення інвестиційної діяльності у певний період згідно розробленої інвестиційної стратегії. В той же час різноманітність складу активів інвестиційного портфеля, може породжувати проблему ступеня ризику та дохідності. В сучасних реаліях України ця проблема набуває особливого значення, оскільки воєнний стан у якому функціонують суб'єкти господарювання вимагає зваженого підходу до формування портфеля фінансових інвестицій.

Для підвищення ефективності управління активами та інвестиційним портфелем комерційних банків, інвестиційних компаній та зменшення рівня ризиків в умовах нестійкого зовнішнього середовища необхідно віднайти релевантні методи, які забезпечать ефективне управління портфелем активів та інвестицій в сучасних умовах економіки України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні засади управління портфелем активів та інвестицій підприємства широко представлені у роботах вітчизняних та зарубіжних економістів, проте більшість представлених підходів не завжди є релевантними в сучасних умовах функціонування економіки України.

Проблема ефективного управління портфелем фінансових інвестицій почала привертати увагу українських науковців напочатку нового тисячоліття, коли розпочалося зростання економіки, і як наслідок пожвавилися інвестиційні процеси. Зокрема в роботах А.А. Пересади ґрунтовно розглядаються питання: формування інвестиційної стратегії; оцінювання ефективності управління інвестиціями; визначення дохідності та ризику інвестиційного портфеля [7, 9].

В статті О.О. Одношевної та В.В. Бугаєску розроблено алгоритм проведення аналізу активів, що дозволяє провести якісний економічний аналіз поточного фінансово-господарського стану об'єкта інвестування (підприємства, банку або іншої господарського об'єкта), і таким чином знизити ризики інвестора при купівлі певного активу [5].

Також проблема ефективного управління активами займає провідне місце в наукових дослідженнях, зокрема в роботах І.М., Костенко Ю.О. Бойчик, О.О., В.В. Чиженко, І.В. Олександренко [2, 3, 6]. Проте, слід зазначити, що питання управління портфелем активів та інвестицій в умовах нестійкого зовнішнього середовища вимагає подальшого вивчення, яке має бути спрямоване на покращення методології аналізу активів та процесу ухвалення управлінських рішень.

Метою статті є визначення релевантних підходів до управління активами та портфелем інвестицій фінансових установ з метою зменшення ризиків та досягнення цілей інвестування.

Результати дослідження. Згідно положень економічної літератури, як правило *активи* – це придбане за рахунок власного або залученого капіталу майно компанії в матеріальній та нематеріальній формах, що перебуває у її розпорядженні та призначене для використання у фінансово-господарській діяльності з метою отримання прибутку. Також поняття економічної категорії «активи» часто ототожнюють з такими категоріями як «фінансові ресурси», «капітал» або «виробничі ресурси» [1, с. 16].

В той же час Положення (стандарт) Бухгалтерського Обліку розділ 2 «Баланс»: *активи* – це ресурси, контрольовані підприємством в результаті минулих подій, використання яких, як очікується, приведе до надходження економічних вигод у майбутньому. Цим Положенням визначені зміст і форма Балансу та загальні вимоги до розкриття його статей. Баланс складається з двох розділів – активу, де згруповані господарські засоби, і пасиву, де згруповані їх джерела [11, с. 68].

Якщо виходити зі структури Балансу, то *активи компанії* – це основний масив основних засобів, запасів, коштів та дебіторської заборгованості, який забезпечує функціонування суб'єкту господарювання та генерує його прибуток. В той же час активи діляться на групи в залежності від їх ліквідності. Найменш ліквідними є необоротні активи, адже термін їх реалізації досить значний і балансова вартість може перевищувати ринкову. Найбільш ліквідними є грошові засоби підприємства та поточні фінансові інвестиції, які можна реалізувати за термін, що не перевищує 7 календарних днів. Серед оборотних активів найменш ліквідними є товарно-матеріальні запаси, далі – дебіторська заборгованість. Щодо комерційних банків та інвестиційних компаній в контексті управління активами та інвестиційним портфелем зі структури балансу особливий уваги потребує розділ оборотні активи, оскільки саме за рахунок цієї складової в першу чергу формується інвестиційний портфель.

Щодо поняття *портфель фінансових інвестицій* то його визначають, як цілеспрямовано сформовану сукупність об'єктів фінансового інвестування різних видів, призначених для здійснення інвестиційної діяльності у певному періоді згідно з розробленою інвестиційною стратегією. Такий портфель розглядається як вкладення інвестора у фінансові активи, які управляються ним як єдине ціле.

Головними параметрами в управлінні портфелем фінансових інвестицій, які необхідно визначати є очікувана дохідність та ризик портфеля. З ступенем ризику портфелі фінансових інвестицій поділяють на *агресивні, середньоризиковані та консервативні*. В основі таких портфелів лежить різне співвідношення показників доходності та ризику більшості фінансових інструментів у структурі портфеля.

В діяльності комерційних банків та інвестиційних компаній виникає питання ефективного управління активами та портфелем інвестицій, і у першу чергу фінансових інвестицій (надання кредитів під заставу майна, акції та облигації компаній, купівля ОВДП та ряд інших інвестиційних інструментів). Під *управлінням активами та фінансовими інвестиціями* розуміють систему прийомів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом та ефективним використанням активів фінансової установи. Так для комерційних банків процес управління активами – це в першу чергу процес управління оборотними активами, оскільки гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні належать до оборотних активів.

Під управлінням оборотними активами розуміють частину загальної фінансової стратегії, що полягає у формуванні оборотних активів, раціоналізації обороту й оптимізації структури джерел їх фінансування. Управління оборотними акти-

вами є досить складним та клопітким процесом. Це зумовлено, по-перше, складною структурою оборотних активів комерційних банків; по-друге, визначальною їх роллю у забезпеченні операційної діяльності банків; по-третє, високим рівнем їх трансформації, від чого залежить ліквідність та ділова активність фінансової установи. Крім того, необхідно враховувати ризики формування оборотних активів та їх можливі негативні наслідки:

– недостатність грошових коштів може призвести невиконання зобов'язань, втрат можливого прибутку;

– недостатність фінансових резервів веде до втрати можливостей, і як наслідок недоотримання певного доходу;

– наявність проблемних оборотних активів спричиняє недоотримання частини доходу і прибутку.

Традиційний підхід економічного аналізу активів компанії складається з декількох етапів [1, с. 48]:

- аналіз основних показників діяльності компанії;
- аналіз стану та динаміки активів компанії;
- аналіз структури активів компанії;
- аналіз джерел формування активів компанії;
- аналіз ліквідності активів;
- аналіз показників ефективності використання оборотних активів;
- аналіз показників ефективності використання необоротних активів;
- факторний аналіз активів компанії;
- кореляційно-регресивний аналіз активів компанії.

Однак такий підхід до аналізу активів на більшості етапів має статичний характер, що в умовах нестійкого зовнішнього середовища не дає можливості вчасно реагувати на зміни факторів впливу. Щоб усунути цей недолік необхідно, окрім аналізу структури та ліквідності активів, що складають інвестиційний портфель розширити даний аналіз за рахунок введення методик, які враховують нестійкий характер функціонування економіки України [8, с. 133; 10, с. 160].

Головними параметрами в управлінні портфелем фінансових інвестицій виступають: очікувана дохідність та ризик портфеля. Ці величини оцінюються передусім на основі статистичних звітів за попередні проміжки часу. На основі даної статистики та досвіду інвестора формується прогноз майбутньої кон'юнктури.

Дохідність портфеля фінансових активів за фіксований період визначається як середньозважена дохідність активів, які входять до його складу, а саме:

$$R_T = w_1 R_1 + w_2 R_2 + \dots + w_n R_n, \quad (1)$$

де R_T – дохідність портфеля за період T ;

R_n – дохідність активу за період n ;

w_n – частка ринкової вартості активу в сукупній вартості всього портфеля.

Формула (1) показує, що дохідність портфеля складається з суми всіх зважених дохідностей окремих активів інвестиційного портфеля. Таку дохідність називають *дохідністю за період володіння*. В той же час інвестор при управлінні портфелем прагне знати *очікувану дохідність портфеля*, що є зваженою сумою очікуваних дохідностей активів, що входять до складу інвестиційного портфеля. При цьому вага очікуваної дохідності кожного активу визначається як частка ринкової вартості окремого активу в сукупній ринковій вартості портфеля.

Для визначення очікуваної дохідності ризикованого активу потрібно задати розподіл ймовірностей, тоді математично очікувана дохідність активу буде такий вигляд:

$$E(R_i) = p_1 r_1 + p_2 r_2 + \dots + p_n r_n, \quad (2)$$

де r_n – n -не можливе значення дохідності i -го активу;

p_n – ймовірність реалізації значення дохідності n для i -го активу;

n – кількість можливих значень дохідності.

Окрім визначення очікуваної дохідності в процесі аналізу необхідно визначити варіацію (дисперсію) дохідності активу:

$$\text{var}(R_i) = p_1(r_1 - E(R_i))^2 + p_2(r_2 - E(R_i))^2 + \dots + p_n(r_n - E(R_i))^2, \quad (3)$$

Формула (3) дає варіацію окремого активу, однак у складі портфеля можуть бути декілька активів. Тоді на відміну від очікуваної дохідності портфеля, його ризик не обов'язково є середньозваженою величиною стандартних відхилень дохідностей активів. Оскільки різні активи можуть по-різному реагувати на зміни кон'юнктури ринку, то в результаті стандартні відхилення дохідності різних активів у ряді випадків будуть гасити один одного, наслідком цього буде зниження ризику інвестиційного портфеля. Таким чином, ризик портфеля залежить від напряму зміни дохідності активів у разі зміни кон'юнктури ринку та величини цієї зміни. Для визначення варіації дохідності інвестиційного портфеля, який містить декілька активів необхідно визначити суму зважених варіацій дохідностей активів та їх *коваріації* (показник ступеня взаємозв'язку дохідностей активів. Наприклад, якщо портфель складається з двох активів обчислення варіації дохідності мають вигляд:

$$\text{var}(R_p) = w_i^2 \text{var}(R_i) + w_j^2 \text{var}(R_j) + 2w_i w_j \text{cov}(R_i R_j), \quad (4)$$

Обчислення коваріації мають вигляд:

$$\text{cov}(R_i R_j) = p_1[r_{i1} - E(R_i)][r_{j1} - E(R_j)] + p_2[r_{i2} - E(R_i)][r_{j2} - E(R_j)] + \dots + p_n[r_{in} - E(R_i)][r_{jn} - E(R_j)], \quad (5)$$

де r_{in} – n -не можливе значення дохідності активу i ;
 r_{jn} – n -не можливе значення дохідності активу j ;
 p_n – ймовірність реалізації n -го значення для активів i, j ;

n – число можливих значень дохідності.

Для визначення ризику інвестиційного портфеля який складається з декількох активів, наприклад три активи (i, j, g) необхідно проводити розрахунок за формулою:

$$\text{var}(R_p) = w_i^2 \text{var}(R_i) + w_j^2 \text{var}(R_j) + w_g^2 \text{var}(R_g) + 2w_i w_j \text{cov}(R_i R_j) + 2w_i w_g \text{cov}(R_i R_g) + 2w_j w_g \text{cov}(R_j R_g), \quad (6)$$

Тобто, варіація очікуваних дохідностей інвестиційного портфеля – це зважена сума окремих варіацій активів портфеля плюс зважена сума ступенів їх взаємодії.

Таким чином, здійснюючи аналіз активів компанії за структурою та ступенем їх ліквідності, а також використовуючи отримані значення варіації дохідності активу та ступінь його ризику, інвестор має можливість сформулювати оптимальну портфельну інвестиційну стратегію.

Ще одним з можливих підходів в процесі економічного аналізу оцінки ризику інвестиційного портфеля є метод D -оцінок важкості досягнення мети Руссмана. В даному методі оцінка важкості еквівалентна ризику як мірі загрози втрати керованості, та еквівалентна вартості (витратам) на збереження керованості або вартості можливості досягнення мети. Тобто, формується завдання досягнення певного запланованого результату діяльності комерційного банку або інвестиційної компанії протягом визначеного періоду з мінімізацією ризиків на кожному етапі управління, тобто мінімізацією оцінки важкості досягнення мети. Портфель активів компанії з точки зору економічного аналізу, в даному випадку, розглядається як система, яка рухається по певній заданій траєкторії.

Даний метод використовує такі величини при визначенні системи: плановий період tp_i – час, протягом якого потрібно досягти планового результату (мети) Ap_i . Якщо з передісторії об'єкту відомо, що мінімальна швидкість його руху до мети є V_{min} (мінімальна швидкість приросту вартості активів підприємства), а максимальна швидкість – V_{max} , тоді критерієм оптимізації системи буде величина важкості досягнення мети D . Таким чином, ставиться завдання: *сформулювати портфель таким чином, щоб максимум важкості досягнення мети цього портфеля при русі системи уздовж деякої передбачуваної траєкторії $A = f(t)$ був мінімальний*.

Реалізація економічно-математичної моделі оцінки ризику інвестиційного портфеля за методом Руссмана викладена у статті одного із авторів даної публікації [4].

Висновки. Розглянуті в статті підходи до управління активами та інвестиційним портфелем фінансових установ дають змогу зменшити ступінь ризику в діяльності таких інститутів в умовах турбулентного зовнішнього середовища.

Використання традиційної методики економічного аналізу у поєднанні з методом визначення очікуваної дохідності та методом Руссмана у питанні зменшення ризиків при управлінні інвестиційним портфелем дає інвесторам можливість розширити

інструментарій у сфері фінансового управління активами. Дані методи дають можливість встановити чіткі та досяжні цілі отримання доходності інвестиційного портфеля, а також оцінки ступінь ризику з інвестування в активи, що функціонують на фінансовому ринку. В кінцевому підсумку синергетичний ефект від поєднання методики економічного аналізу активів фінансових установ та розглянутих методів дає інвесторам сформулювати оптимальну інвестиційну стратегію.

Список використаних джерел:

1. Голованенко М.І. Економічний аналіз: підручник. Київ : Видавництво «Академія», 2021. 878 с.
2. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навчальний посібник. Київ: Видавництво «Центр навчальної літератури», 2005. 374 с.
3. Чиженко В.В. Удосконалення методологічних підходів до фінансового аналізу основних засобів підприємств. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2020. № 5(85). С. 18–22. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2020_5\(2\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2020_5(2)_5)
4. Красношарпа В.В., Талашко М.І. Застосування методу оцінок важкості досягнення мети для управління портфелем активів підприємства. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2019. № 17(79). С. 131–140.
5. Одношевна О.О., Бугаєску В.В., Якименко В.С. Аналіз та економічна діагностика активів підприємства і пов'язаних з ними витрат: особливості та передумови здійснення. *Науковий журнал «Економіка та суспільство»*. 2023. № 55. DOI: <https://doi.org/032782/2524-0072/2023-55-79>
6. Олександренко І.В. Методичні підходи до діагностики оборотних активів підприємства. Харків: *Науковий журнал «Бізнес-інформ»*. 2014. № 2. С. 87–93.
7. Пересада А.А., Коваленко Ю.М. Фінансові інвестиції: підручник. Київ: КНЕУ, 2006. 726 с.
8. Петрицька О.С. Напрями розвитку економічного аналізу в сучасних умовах. *Вісник Запорізького національного університету: серія «Економічні науки»*. 2012. № 4(16). С.131–137.
9. Портфельне інвестування: навчальний посібник / А.А. Пересада, О.Г. Шевченко, Ю.М. Коваленко, С.В. Урванцев. Київ: КНЕУ, 2004. 584 с.
10. Шестерняк М.М. Сучасний економічний аналіз та його основні види. *Ужгородський національний університет: Науковий вісник*. 2018. № 20(3). С. 158–162. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumeveg_2018_20\(3\)_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumeveg_2018_20(3)_34)
11. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової діяльності. URL: <http://prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=52>

References:

1. Golovanenko M. I. (2021) *Ekonomichnij analiz: pidruchnyk* [Economic analysis: textbook]. Kyiv: Vydavnytstvo «Akademiya». (in Ukrainian)
2. Kostenko T. D. (2005) *Ekonomichnij analiz i diagnostyka stanu suchasnogo pidpriemstva: navchalnij posibnyk* [Economic analysis and diagnostics of the state of a modern enterprise: textbook]. Kyiv: Vydavnytstvo "Center navchalnoi literatury". (in Ukrainian)
3. Chizhenko V.V. (2020) *Udoskonalennya metodologichnih pidhodiv do finansovogo analizu osnovnih zasobiv pidpriemstv* [Improvement of methodological approaches to the financial analysis of fixed assets of an enterprise]. *Mizhnarodnij naukovij zhurnal «Internauka»* – International scientific journal «Internauka», vol. 5 (85). pp. 18–22. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2020_5\(2\)_5](http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2020_5(2)_5) (in Ukrainian)
4. Krasnoshapka V., Talashko M. (2019) *Zastosuvannja metodu otsinok bazhkosti dosjagnennja mety dlja upravlinnja portfelem aktyviv pidpriemstva* [Application of the method of assessment of achievement of aims to management portfolio of activities of the enterprise]. *Mizhnarodnij naukovij zhurnal «Internauka»* – International scientific journal «Internauka», vol. 17 (79). pp. 131–140. (in Ukrainian)
5. Odnoshevna O., Bugaescu V., Yakimenko V. (2023) *Analiz ta diagnostyka aktyviv pidpriemstva i povjazanyh z nymy vytrat: osoblyvosti ta peredumovy zdiysnennja* [Analysis and economic diagnostics of enterprise assets and their related costs: features and prerequisites of implementation]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economic and society*, vol. 55. DOI: <https://doi.org/1032782/2524-0072/2023-55-79> (in Ukrainian)
6. Oleksandrenko I. V. (2014) *Metodychni pidhody do diagnostyki oborotnyh aktyviv pidpriemstva* [Methodological approaches to diagnosing current assets of an enterprise]. *Naukovij zhurnal «Biznes-inform»*, vol. 2, pp. 87–93. (in Ukrainian)
7. Peresada A. A., Kovalenko U.M. (2006) *Finansovi investycii: pidruchnyk* [Financial investments: textbook]. Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
8. Petricka O. S. (2012) *Napryami rozvitku ekonomichnogo analizu v suchasni umovah.* [Directions of development of economic analysis in modern conditions]. *Visnik Zaporizkogo nacionalnogo universitetu: seriya «Ekonomichni nauki» – Bulletin of Zaporizhzhia National University: series «Economic Sciences»*, vol. 4 (16). pp. 131–137. (in Ukrainian)

9. Peresada A. A., Shevchenko O. H., Kovalenko U. M., Urvancev S. V. (2004) Portfelne investuvannia: navchalnij posibnyk [Portfolio investment: textbook] / Kyiv: KNEU. (in Ukrainian)
10. Shesternyak M. M.(2018) Suchasnij ekonomichnij analiz ta jogo osnovni vidi [Modern economic analysis and its main types]. *Naukovij visnik Uzhorodskogo nacionalnogo universitetu – Scientific Bulletin of Uzhhorod National University*, vol. 20 (3), pp. 158–162. Available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_20\(3\)_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_20(3)_34) (in Ukrainian)
11. Mizhnarodni standarty bukhhalterskoho obliku ta finansovoi diialnosti [International standards of accounting and financial reporting]. Available at: <http://prou4ot.info/index.php?section=browse&CatID=52> (in Ukrainian)

Дата надходження статті: 13.01.2026

Дата прийняття статті: 30.01.2026

Дата публікації статті: 16.02.2026